

"න හො සබ්බේසු ධාතනපු පුරුකා හොත්ති පණ්ඩිතා ඉතිපි පණ්ඩිතා හොති තන්ට තන්ට ව්වතබ්බා"

සියලු තැන්ගිලීම පුරුෂයින් පමණක් පණ්ඩිතයන් නොවන අතර කාන්තාව ද සිය විවිධකෘතියලි බව හේතු කොටගෙන ඒ ඒ තැන්ගිලී පණ්ඩිත ස්වභාවය උසුලන්නිය නැතහොත් කාන්තාව ද තැනට උචිත ලෙස ඉවහා මෙතෙක් ක්‍රියා කිරීමෙන් අදානවත්තියක් වන්නිය. මේ අතහා සියමත කාන්තාව විෂයයෙහි මුදුන් වනන්සේ දවස ද පිලිගැනුණාය. ඒ අනුව බොද්ධ සංස්කෘතිය තුළ

අපට නරඹන්නට ද ලැබෙන සංසිද්ධියකි. මෙවන් අතවරයන්ට කාන්තාව ලක් වන්නේ කෙසේද? බොහෝ විට අප අතර පුළුල්ව මතය වනුයේ කාන්තා භියසනයට වග කිවයුත්තන් පුරුෂ පක්ෂයම බවයි. එක් අතකින් බලන විට කාන්තාව ලිංගික වශයෙන් සූරා කෂම ලක් කරනුයේ පුරුෂ පක්ෂය බව සත්‍ය වුවද "කාන්තා භියසනය" යන්න පුළුල්ව ගත් කල්හි ඊට කායික මෙන්ම මානසික අංශය ද ඇතුළත් වෙයි. පුරුෂයින්ට අවශ්‍ය වෙනත් කවර හෝ කාන්තාවක් කායික භියසනයට ලක් කිරීමට අමතරව, වාචික හැසිරීම් මගින් ඇය මානසික භියසනයට ලක් කරන්නට ද බැරකමක් හැර, අනික් අතට බලන විට, කාන්තාවකට මානසික

වැදුණාය.

දියඹියනේ කාමරය දෙසින් කිසිදු හැඩක් නොතැබුණොත් ඇය සෙමින් සෙමින් පියවර මැන ගොස් දොර රොද්ද මැන් කොට කාමරය තුළට එහි බැලුවාය. තිලකා මේසය මත දිග හැරගත් පොතක් සෙසු බලාගත්වනම නොසෙල්ලී සිටිනු දුටු මව, ඇසට දෙකට ඇය වෙතට ලං වුවාය.

"මොනවද උවේ ඔය හැටි කල්පනා කරන්නේ? ඇයි, දුටුව මොකුත් කරදරයක්වත්ද? කියාපා, මමෙහ දුටුව. උඹ ටික දවසක ඉඳලා හිතරම් කල්පනා කරනව. මං බලාගෙන තිටියෙ. මං අප්පවිටින් කිව්වා. මොකක් හැටු මේ"

පාසල තුළ පෙර පැවති සාමකාමී තත්වය බිඳ වැටෙමින් පැවති බව තිලකාට ඉවෙන් මෙන් අනන්තයට විය. මුල් ගුරුවරයා ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට පමණක් නොව තමාට ගැනි නොවන ගුරුවරුන්ගේවරයන්ට ද හිතරුණේ හිතරුන් කරන්නට යොමු වී ඇති බව දැන් හොඳටම පැහැදිලිය. ශිෂ්‍යයන් තුළ වූ අප්‍රසාදය ඔවුන්ගේ මෙහෙවරයන්ට ද කල් නොපාමම දැනගන්නට ලැබිණ. මුල් ගුරුවරයන් මෙම අකාරයකින්

'කාන්තා භියසනය . වරද කාගේද?'

ගැහැනිය අවතක්සේරු කිරීමට කිසියෙක්ම ලක් නොවිය යුතුය.

කෙසේ නමුදු වර්තමානයේ විශ්ව සමාජය දෙස බලන විට මෙවැනි අදහසක් කොතරම් දුරට පිලිගැනෙද්දී යන්නට පහසුවෙන් පිලිතුරු දිය නොහැකිය. මුදුලතම තුළ, මුද්ධ දේශනාවෙහි 'මාතෘපිතා' (මව්පියා) දෙපළ එක හා සමානව ඇතැයිම ලක් වුවද ලෝකවාසී ජනතාව සමස්තයක් ලෙස ගත් කල්හි එමෙසම සලකනු ලැබේද? මව් පදවිය ලබන ගැහැනිය එම අවස්ථාව තුළ දැරුවන්ගේ ආදරයට හා තොරවයට ලක් වීම සාමාන්‍යයෙන් සිදු වනු දැකගත හැකිය. එසේ වුවද ඉන් බැහැරව වෙනත් ස්ථානවලදී, මග නොවදී, කාර්යාලයේදී ඇය ලබන සැලකිල්ල ඊට හාත්පසින්ම වෙනස් වන අවස්ථා බහුලය. ගැහැනිය වූ කල් පුරුෂයින්ගේ ආශාවන් සැසඳීමට සිටින, සිත් පිත් හැනි, මිනිස් සිරුරක් පමණක් ලෙස සැලකීම වර්තමානයේ විවිධ රටවල, විවිධ අවස්ථාවල නොඅඩුව දක්නට ලැබේ. යුද බියෙන් ඇළුලී යන සමාජ පසුබිමක එම බිය දෙගුණ කෙරුණා වන සේ කාන්තාවන්ට සිදු කරන භියසනය හා බලහත්කාරකම් අනන්තය, අප්‍රමාණය.

විධිගියා පමුණුවමින් ඇය අසරණ තත්වයකට ගෙළුන්නට යොමු වන ඇතැම් කාන්තාවන් ද, කවර සමාජයක හෝ විටත් විට නමු වන්නට පුළුවන. ඒ අනුව බලන විට 'කාන්තා භියසනය' යන පුළුල් මාතෘකාව යටතේ වරද කරවන්නන් වන්නේ ඉංද්‍රේක් පුරුෂ පක්ෂයම පමණක් නොවන බවට සාක්ෂි අපට නමු වන අවස්ථා ද වෙයි. එසේ නම්, 'කාන්තා භියසනය . වරද කවුරුන් අතේද?' යන්නට පිලිතුරු සෙවීමේදී සෑබෑ තොරතුරු හා දත්ත පමණක් නොව ඇතැම් නිර්මාණ ද සාක්ෂි ලෙස ගෙන හැර දැක්විය හැකිය.

අතර වසර කීපයකට පෙර ශ්‍රී ලංකාව තුළ ජාතනන්තර කාන්තා දිනය සැමරීමට එවිට රූඩ් කටයුතු සිදු වූ කාල සීමාවෙහිදී 'ලක්බිම' පුවත්පතෙහි පළ වූ කෙටිකතාවක් උක්ත මාතෘකාවට අදාළ ලෙස හැඟෙන බැවින් මෙහි උපුටා දැක්වීමට අදහස් කෙරේ. මෙම කෙටිකතාව නම් කර ඇත්තේ, "උඩතෙදුර ඉපය-කෝලෙ හාමිනේ" යන නමකි. මෙහි "උඩ තෙදුර" යන පදයම සංකේතාත්මකව යොදාගෙන ඇත්තේ කිසියම් ආයතනයක ඉහළ තනතුරක් දරමින්, එම ආයතනයේ ගොඩනැගිල්ලක ඉහළ මාලයේ පිහිටි කාර්යාලයේ සේවය කළ කාන්තාවක්, ඒ සමගම සෑස්සේ නොලා දැකීමට දැඩි බව ප්‍රකට කරමින් සිටීම යනාදී අරුත් රැසක් පිළිබඳව හඟවන්නටය. මෙම ලිපියෙහි මෙයට උචිත වන එම කෙටිකතාව මෙලෙසින් උපුටා දැක්වෙයි.

අමුත්තක් නියතව කියලා. ඇයි උවේ, අපට කියන්න බැර දෙයක්ද?"

"නෑ, මයෙ අම්මෙ, එහෙම මොකුත් නෑ. ඒත් මේ සෝමවති ඉස්කෝලෙ හාමිනේ මුල්ගුරු පුටුවට ආපු දවසෙ ඉඳලා මට වද දෙනවා, මගේ පන්තියේ ළමයින්ටත් මහ හපුරු විදිනට පමණක් නොවන බැවින් මා කැරගෙන යාමට පෙරද මං දන්නෙ නෑ."

හැසිරීම පිළිබඳව සොයා බැලීමට කවුරුන් උනන්දු වූහ. ඇයගේ වනගොන සොයා බැලුව හොත් මෙම කුරුරු පැවරීමට හේතු වී ඇති පසුබිම ගැන දැනගත හැකි යයි ඔවුන්ට සිතිණ. එම කාර්ය රත්තමසේකර ගුරු මහතාට පැවරිණ. සති අන්තයේදී

සමාජිකා මහාචාර්ය කුසුමා කරුණාරත්න

"උඩතෙදුර ඉස්කෝලෙ හාමිනේ"

ඒ, සෙනසුරාදා දිනයකි. බෝගහවත්ත ගම්වැසීන්ට සැතපුම් සූපුම් පොල්තට්ටු ඉඩ සලසමින් පැහැදිලි ආකාරයේ හිරු බබළමින් තිබිණ. දින කීපයක් තිස්සේ ඇද ගැලූණා ධාරුණි පාන වැස්ස ගැන නොකැනම බුලත් කොටුවේ වැඩ කර තිබූ සියළුන්ද දිනින් දිනටම කිහිපුන් අරින්නට විය. සොපිහාමිනේ මුළුතැන්ගෙයි සිට දුම් දමන කොන්තලේලි කෝප්පයක් ගෙන තම සැමියා වෙත ආවාය.

"මං කොටුවර හං කිව්වද මගේට වැස්සට තෙමෙන්න එපා කියලා. කෝ ඉතිං කියන දෙයක් අනන්තය. දැන් ඉතින් දුටුව ගාහකට මය හෙමිබිරිස්සාව ඇරෙන එකක් නෑ. හා, හා, හැරිඟලා මේක බලා ගිටියා නං"

"කෝ හාමිනේ දව? ඇද ඉස්කෝලෙ හෙ නේද?" "නෑ. ඇද සෙනසුරාදා නේ. මය ඉන්නෙ කාමරේට වෙලා බර කල්පනාවක. මොනවද මං දන්නෙ නෑ මය හැටි කල්පනා කරන්න තියෙන්නෙ. කෙල්ලට අපි ගැන දුකයි. මය නම්ම කරන තැට්ටු දෙකක් අපටම නේ වියදම් කරන්නෙ."

"ඇත්ත නේනම් හාමිනේ, අපේ හැනි බැරකමට කෙල්ලට තමයි දුක් විදින්නෙ වෙලා තියෙන්නෙ."

සියළුන්ද, අපට ගත් කොන්තලේලි කෝප්පය උගුරට දෙකට බි හමාර කළේය. සලින් ඔහු කිහිපුමක් ඇර ඇඳ මත දිනා විය. සොපිහාමිනේ තිස් කෝප්පය ගෙන සලින් මුළුතැන්ගෙට

තම දැනියකු හමු වීමට හොස් ඒ ගැන වචනවහන කර බැලිය යුතු යයි ඔහු සිතීය. සළලා උද්‍රැසකින්ම තිලකා, ලා රෝස පැහැති ඔසුරයකින් සැරසී පොත් ටිකත් උණු වතුර බෝතලයක් අසු බහනය ද උරුණේ පෙර පැවරීමට හේතු වූ ගුරුවරයාගේ අනුමැතියක් සිටි බව ඇය දැනීය. තම සිත් තැවුලට මුලික වශයෙන් හේතු වූ කරුණු ඇයට පැවසුවද එහි තවත් මගක් ඇද්දැයි ඇය සැක කලා විය හැකිය.

"අම්මෙ, මං ගිහිං එන්නං. කෝ අප්පවති, අසනියක් තියාගෙන උදෙහිම ගියාද මුලක් කොටුවට? ටිකක් පෙරස්සාවෙලා ඉන්න කියන්නකො අම්මෙ. මය හෙමිබිරිස්සාව නරක් වුණොත් එහෙම කරදර වෙන්න වෙයි. මං ගිහිං එන්නං අම්මෙ."

තිලකා හිටපින් සිට වුවද ඇගේ සිහිම කිසිම සතුටක් නැත. බොරළු පාර දිගේ ඇද්දී යමින් ඇය දිනටම කල්පනා කළේ මුල් ගුරුවරයාගේ අකාරයකින් පැවැත්ම නැතය. තමන් වෙත ඇය මෙබඳු විරෝධයක් පාහේන් කමන හේතුවක් තියා දැයි ඇයට සිතන්නට බැරිය.

"නෑනේ, ඇද තිලකා මිස් තනියො යන්නෙ ඇයි? කෝ ක-මුලිලිලා ඇද මිස් එකක් ආව හැද්ද? දෙන්න මිස් බැන් එක, මං අරං යන්නං." "එපා සුරුමා, මට පුළුවනි, ගෙතියන්න." "අහන් ගෑ මිස්. මික දෙන්න, මං අරං යන්නං, මං එන්නං, මිස් එකක් යන්න."

කාන්තාව පිලිබඳව ඇද විවිධ අවස්ථාවන්ගිලී කෙරෙන ඇතැම් ද විරල නොවේ. 2016 වසරේදී ශ්‍රී ලංකා කාන්තා කටයුතු පිලිබඳ අමාත්‍යවරයා විසින් සැවිධාන කෙරුණු කාන්තා දින කෙරෙහි සඳහා යොදාගත් පාඨය වූයේ "සමබර සමබර පුරබර හෙටක්" යන්නයි. ඇතැම් අවස්ථාවලදී මෙය " සවිබල කාන්තා නිරසර හෙටක්" යන යෙදුම ද භාවිත වූ බව ද දක්නට ලැබුණි. ඒ හෙයින් වෙනත්, කාන්තාව සවිබල ගැන්වීමටත්, ඇය සමබර දිවියකට හා ක්‍රියා පටිපාටියකට යොමු කරගැනීමටත් අවශ්‍ය වූ අයුරු මෙම පාඨවලින් හෙලි වෙයි. ජන ජීවිතයේ යහපැවැත්මට හා ශක්තිමත් භාවයට කාන්තාවගේ සමබර දිවිය සමග එවන් අවදානම් පැවරුම් ද අවශ්‍ය බව සමාජය අවබෝධ කොටගෙන හමාරය.

එමෙන්ම රටක කාන්තාවගේ සවිබල ස්වභාවය එරට යහපත් ඉදිරිපසට හා සැවර්ධනයටත් අවශ්‍ය වන බව සමාජයේ පිලිගැනීම වී ඇති ආකාරය ද මෙයින් හෙලි වෙයි. කාන්තාව පිලිබඳව මේ අන්දමේ උනන්දුවක් දක්වන සමාජයන් ඇතුළත වුවද ඇය කෙසේම නොතරම් දුරට සාධාරණ ආකල්ප පවත්වන ද යන්න සැක සහිතය. ගැහැනිය වූ කල් ජීවිත කාලය පුරාම නිවස තුළ, පුළුල් එකක සිටිනු ලබන ආදර වනකිම සම්භාරයක් උසුලන්නියකි. "වැඩ ඇර වැඩට යනකි ගැහැනියයි" යන පාඨය භාවිත වනුයේ ගැහැනිය වෙත පැවරී ඇති කාර්ය භාරයේ ආදරය වන සලකමකි. කාර්යාලයේදී නිම කළ යුතු වැඩ රාජකාරී අවසන් කළ පසුව ඇය නිවස කරා යන්නේ ද එහි ඇති කාර්ය භාරය ඉටු කරන්නටය. ඒ අනුව ගැහැනිය මුළු ජීවිත කාලය පුරාම වැඩ කරන්නියකි.

'කාන්තා භියසනය' යන මාතෘකාව වර්තමාන සමාජයට හොඳින් හුරු පුරුදු එකකි. නිතර අදවෙලේ ඇසෙනු පමණක් නොව රූපවාහිනී වැනි මාධ්‍ය මගින්